

A felüdülés körforgása

Lekció: Mt 6,25-34/Textus: Péld 11,24-25

2015. január 25.

Van, aki bőven osztogat, mégis gyarapszik, más meg szűken méri a járandóságot, mégis ínségbe jut.

Az ajándékozó bővelkedik, és aki mást felüdít, maga is felüdül.

Kedves Testvérek!

Adni, elfogadni, továbbadni... ebben a körforgásban élünk! Adunk és elfogadunk tárgyakat, kapcsolatainkban a legkülönbözőbb érzéseket, segítséget, támogatást. Magát az életet is így kaptuk ajándékba Istentől, kaptuk a szüleinktől génjeinkben, testünk építő elemeiben. Mikor szüleink tudomást szereztek létezésünkről, az első pillanattól kezdve „többek” voltak, mint előtte külön-külön vagy akár együtt! Ajándékba kaptak minket és velünk többek lettek. El kellett, hogy fogadjanak minket. Sajnos ez nem feltétlenül ment könnyen és magától értetődően. Megszületésünk után teljes mértékben rászorultunk arra, hogy szüleink gondoskodjanak rólunk, ők adták idejüket, erejüket, figyelmüket, szeretetüket. És adják szülőként életük végéig. De a gyermek is ad, visszaad, visszatükrözi azt, amit kapott. Megtanulunk a családban adni és elfogadni aszerint, amit látunk és tapasztalunk.

A gyülekezet is család. Isten népének családja, ami folyamatosan változik, növekszik, alakul. Itt is van új életre születés, vannak újak és vannak, akik talán jobban odafigyelnek egy-egy új emberre. Ebben a családban megélhetjük azt is, hogy adunk és kapunk: folyamatosan rá vagyunk utalva mindkét folyamatra. Nincsenek; nem lehetnek olyanok, akik folyton csak adnak, vagy csak elfogadnak! Megélhetjük mindkét oldalt és eközben tanulunk kell ezt és tanítani egymást is erre: adunk és elfogadunk. Teszünk egymásért és tesznek értünk. Gondoskodunk magunkról, közösségi szükségégeinkről, másokról és rólunk is gondoskodnak, amikor szükségünk van rá.

Mindannyian hozunk magunkkal mintákat arról, mit jelent adni és elfogadni. Van, aki nagyon szabad ebben, bőkezű és természetesnek veszi, hogy adunk és kapunk. Van, aki szemérmes, és nem beszél erről. Egyenesen szégyelli magát, ha pénzről esik szó. Más lehet, hogy kicsit irigy és azt nézi, másnak mennyi van és ki mennyit ad. Lehet, hogy valaki méricskél, és kiméri, kiszámolja: pontosan mennyi az a minimum, amivel teljesíti kötelezettségeit a közösség- és a másik ember felé. Ne felejtjük el, hogy az, amilyenek alapvetően vagyunk ezen a területen, ahogy hozzáállunk a pénz kérdéséhez, azzal vagyunk itt is jelen.

A mai vasárnap az adakozásról szóló igehirdetés vasárnapja. Nem egy programbeszédet fogtok most hallani arról, hogy adakozatok sokat, többet vagy akkor vagytok jó keresztyének, ha nem fukarkodtok. Szeretném, ha megértenénk abból ma valami többet, milyen

törvényszerűségekre tanít minket az Írás az „adni-kapni” témában, és mire hívhat megújulásra, változásra minket magunkat Isten.

1. Hogyan lehetséges, hogy az adakozás nem szegényít, hanem meggazdagít?

A Példabeszédek könyvéből két Ige, két igazság áll előttünk, amiről érdemes őszintén elgondolkodnunk és feltennünk a kérdést: tényleg igaz ez? Nem költői túlzásról vagy valamilyen bibliai ideálról van itt szó? Miben gyökereznek ezek az igazságok, milyen tapasztalat vagy Isten-i kijelentés állhat mögöttük?

Bár én két külön pontban, két kérdésként kezelem a felolvasott Igét, a Szentírásban egy gondolatkörben szerepelnek. Isten igazságosságáról, az igazságnak az ember életében való térnyeréséről szóló felsorolások, gondolatok állnak itt a 11. fejezetben. Az igazságosság cselekedetei sok területen megnyilvánulhatnak, és az egyik éppen az adás, adakozás lehet. A Példabeszédek igehirdetés sorozatban szó esett erről korábban részletesebben is.

A képben, ami előttünk áll az Igében kétféle magatartást figyelhetünk meg. Azt, aki bőven osztogat és azt, aki szűken méri a járandóságot. A járandóság szó kapcsán azonnal az juthat eszünkbe, hogy itt munkaadókról és munkabérről van szó. Olyan, mintha üzleti szemléletből, üzleti háttérből vett képpel lenne dolgunk. Arra is gondolhatunk, hogy egyszerűen van egy kicsit félnótás ember, aki csak úgy osztogat és mégis szerencséje van- a másoknak pedig nincs szerencséje. Igen, ilyen az élet: van, akinek van és van, akinek nem...

A kép azonban valami másról is beszél nekünk. Ha jobban belegondolunk, megérthetjük, hogy ez egy mezőgazdaságból vett kép. Az osztogat szó „szétszór”-t is jelent. Van, aki bőven szór. Aki vet. Aki ad. Aki nem tartogat akkor, amikor a vetésnek van az ideje. Ő gyarapodni fog. Aki pedig nem ezt teszi, az ínségbe jut. Annál is inkább érthetjük a vetés képét itt e szavak mögött, mert a következő versekben a búza visszatartásával való ügyeskedésről van szó- mint ami ellen szót emel a Példabeszédek írója; hívva az olvasót az igazság cselekvésére. Az első üzenet tehát: az adakozás: vetés. Érdemes adni, bőkezűnek lenni, mikor annak van az ideje! A második fontos üzenet ennél a képnél maradva, hogy a vetés és aratás része egy körforgásnak. A természet törvényeinek, igazságainak megfelelően történik minden. Adunk és aztán kapunk. Meg van a természetes ritmusa mindennek-ahogy a bevezetésben is beszéltem erről- miközben a növekedést Isten adja. Ezt kell megértenünk és elfogadnunk: A gyülekezet életében, Isten országában, közöttünk adni és kapni kell, mert ez így természetes.

Mint ahogy az is természetes, hogy kétféle út létezik csak: gyarapodás vagy ínség. Leépülés vagy épülés (a stagnálás hosszútávon leépülést jelent!). Mert az élet sosem stagnál. Sosem csak úgy van egy pillanatban, hanem fejlődik valamilyen irányban. Szeretnénk épülni, de természetes módon azt gondoljuk, hogy ahhoz szerezni, birtokolni kell. Fordított a logika itt a Példabeszédek könyvében, mint ahogy azt a józan

ész és tapasztalatok diktálnák. Ne felejtsük el, hogy egy olyan gondolatkörben mozgunk ezekben a versekben, amik Isten igazságáról beszélnek. Az Isten igazsága szerinti élet, a helyreállítás, az Istenhez igazodás nem feltétlen logikus. Amikor Isten törvényszerűségei hatnak az életünkre, akkor más szempontból láthatjuk azt. Hogy jön ide Isten igazsága? Például úgy, hogy Isten, aki az élet adója, látja a szükségeket és erőforrásokat, és ha elhisszük, hogy Isten mindenható, hihetjük, hogy gondoskodni is akar a szükségéről a forrásokon keresztül. És ebben minket használ forrásként és rátekint szükségünkre is. És ez akár időben is egyszerre történik. Higgyük el, hogy történik egyéni életünkben és közösségi szinten egyaránt. Nem állhatunk sosem egyik pozícióba: csak adunk vagy csak elfogadunk. Ha Isten igazsága, szava, szeretete igaz bennünk és köztünk, akkor bőkezűen kell „szórunk”, adunk, használnunk, amink van és közben gyarapodni fogunk. És ebben a gyarapodásban az a csodálatos, hogy nem eltávolít Istentől, nem áll közé és közénk, hanem a hálánk forrásává lehet! Felismerhetjük a bőségen és gyarapodáson keresztül Isten kezét, gondviselő szeretetét, hozzánk való hűségét.

Ha mélyen magunkba nézünk ugyanakkor, tudjuk, hogy nem ilyen egyszerű az egész kérdés. Szeretnénk a bőkezűek lenni és a valóság mégis más. Eleve a bőven-szűken egy viszonylagos fogalom, amivel nehéz mit kezdeni. Mit vár tőlünk Isten és mit várnak az emberek? És legbelül félelmek, görcsök, beidegződések bénítanak minket. És nem tudunk szabadok lenni: sem adni, sem elfogadni. És természetesen bűnök is megköthetnek ezen a téren: irigység, fösvénység, a birtoklás vágya, öröme, bálványa...

A kiút és a válasz részben a következő igeversben található:

2. Hogyan lehetséges, hogy miközben másokkal foglalkozunk, magunk is felüdülünk?

A bővelkedő, megújuló, felüdülő ajándékozó képe áll előttünk. Olyan, mintha egy gazdag amerikai nagybácsi lenne, pedig nem az! Valaki, aki tudja, mit a fontos, és maga is lényegileg, alapvetően felüdült.

A bennünket megajándékozó Isten képéből kell kiindulnunk. Nem mi vagyunk ugyanis a megajándékozás forrásai. Nem magunktól vagyunk képesek adni! Meg vagyok győződve, hogy itt visszaható felüdülésről van szó. Az az ember, aki átélte már, hogy felüdül, hogy felüdíti mindaz, amit Isten érte tett, az másként működik! Az, aki átélte, megértette már, mit jelent felüdülni, megszabadulni, felszabadulni, az ebben él és eszerint cselekszik. Aki átélte, hogy Isten ajándékot ad neki, megajándékozta őt, az bővelkedőnek, gazdagnak érzi magát és szabad lesz másokkal is megosztani magát és mindazt, amit Istentől kapott. Továbbra is megmaradnak persze azok a kérdések, hogy miből élünk meg, és hogy józannak kell maradni, de más lesz az alapvető hozzáállás. Aki magát megajándékozottnak érzi és éli meg, az elsőként elfogadja Istent, aki őt megajándékozta, aztán saját magát is, mint azt a személyt, akit Isten

szeret. Nagyon szeret, mert ajándékot adott neki! Innen, ebből a belső elfogadásból fakadhat az a képesség, hogy megajándékozottként tekintsünk magunkra. És ezáltal tudunk megajándékozókka is válni.

A felüdülés pedig visszahat. A Szentírás máshol is beszél arról, hogy jobb adni, mint kapni; illetve, hogy miközben az ember másnak ad, azzal nem kevesebb lesz, hanem több. Úgy gondolom, ez csak egyféleképpen lehetséges: ha szeretettel és szeretetből fakadóan adunk. A szeretet az, ami megsokszorozódik, miközben adjuk és hiszem, hogy a szeretetből, hálából, jó szívvel történő adakozás, szolgálat hasonlóképpen működhet.

Annyira szép, meggazdagító képek. Olyan világos igazságok állnak előttünk. Ha már Krisztusé vagy, akkor bizonyára ismered is ezt, ebben élsz is talán. Ha még keresed Krisztust, akkor is igazak a számodra ezek: ezt kínálja neked az Élet Ura! Egy valamiről ne feledkezzünk el. Miközben adni és elfogadni az tud, aki maga is átélte az elfogadottságot; miközben fel kell ismernünk a vetés idejét és helyét; fontosságát mindannak, amit teszünk; miközben emlékeztetjük magunkat arra a felüdülésre, amit Isten tett értünk és adott nekünk Krisztusban-és ebből fakadóan üdítünk fel másokat is, eközben nem szabad elfelejtenünk valamit. A kulcs az engedelmisségben rejlik. Mindamellet, amit eddig mondtam, megkerülhetetlen tény, hogy mind adni, mind elfogadni csak úgy lehet, hogy megértve Isten igazságát engedelmesen elfogadjuk azt, amire ebben minket hív! És lehet, hogy ez a lépés, amit ma meg kell értened: engedelmisség. Hűség. Odaszánás. Elköteleződés. Nem túl népszerű fogalmak manapság...

Ma, mikor a pénzügyeinkre nézünk rá, mikor hálát adunk Istennek, mikor megtesszük a felajánlásainkat a következő évre, legyen mindez a szemünk előtt: Jézus ma is engedelmes követésre hív, hűségre, elköteleződésre iránta és a közösség iránt, ahol Őt együtt keressük, szolgáljuk és dicsőítjük.

Ámen!

(Thoma László)